

Humaniteit kan als de centrale idee van het humanisme beschouwd worden. Niet dat het op die idee het alleenrecht bezit. Maar het humanisme, het woord zegt het al, heeft wel een speciale relatie tot het humanum, dat wat de mens tot mens stempelt.

In de lange traditie van het humanisme die van de oudheid tot vandaag loopt zijn heel verschillende invullingen van de humaniteitsidee gegeven. Maar steeds gaat het om een interpretatie van de menselijke zijnswijze waarbij de eigen ervaring van de mens het uitgangspunt vormt. En waarbij het (echte) menszijn als een opgave gezien wordt waaraan door geestelijke vorming en verdieping gewerkt moet worden.

In de laatste eeuwen is in de hoofdstroom van het humanisme grote nadruk op individuele autonomie en mondigheid komen te liggen. Het volgde daarmee de algemene ontwikkeling van de westerse cultuur die door een vervreemding van de natuur, een veruiterlijking van de tussenmenselijke betrekkingen en een verdampen van de spirituele dimensie van het bestaan gekenmerkt is. De daaruit voortvloeiende vraagstukken, het milieu-, het gemeenschaps- en het zinprobleem, vormen dan even zoveel uitdagingen aan het adres van het humanisme.

In dit boek wordt een pleidooi gevoerd voor een herijking van de idee van het humanum. Het schetst de contouren van een notie van humaniteit die een positieve relatie tot de natuur inhoudt, getekend is door een sociaal ingekleurde autonomie met een menselijk gezicht en die een ander venster op de zinproblematiek opent door het menselijk zoeken naar zin in te bedden in een spiritueel te noemen kader.

Koo van der Wal (1934) was hoogleraar wijsbegeerte aan de Universiteit van Amsterdam en daarna aan de Erasmus Universiteit Rotterdam. Hij schreef o.m. *Recht met reden* (2003), *Die Umkehrung der Welt. Über den Verlust von Umwelt, Gemeinschaft und Sinn* (2004) en *Wat is er met de ethiek gebeurd?* (2008). Naast zijn academische loopbaan was hij o.m. voorzitter van de Nederlandse afdeling van Amnesty International en voorzitter van de Stichting voor Vluchtelingen-Studenten UAF.